

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDEKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KOZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PENTEK ÉS VASARNAP KIVÉTELEVEL.

Előfizetési árak:
 helyben, vagy postán külföldre:
 egész évre 10 frt — kr.
 Félévre 5 „ „ „
 Negyedévre 2 „ 50 „
 Egy hóra 1 „ „ „
 Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (Főter 1828. sz.) barmintve küldendő.

Előfizethető helyben:
 Főter 1828. sz. alatti

Hirdetési díj:
 Négy hasznos, napi sorost 5 kr. Nagyobb terjedelmű és többeszeri hirdetések alkalmával jutányos áron vétetnek fel. Bonyolult hirdetések külön beájtatásért 30 kr.

Hirdetési vagy reklámot magában foglaló ajándékok szava 30 kr.

Szöveges közlemények minden polt. sorozat 50 krajczár.

Hirdetések fölvetetnek a szerkesztőségben és kiadóhivatalban. Főter 1828. sz. alatti.

Kéziratok nem adódnak vissza.

téseket
 fogad el a
 ECZEN"
 ivatala
 1828. sz.

ALY
ezete

rral szemben
 közönség elis-
 hogy a temet-

em ü
 oporsók
 ben,

árért
 lett is a szigorn
 mint vidéken.
 rással — vagy a
 szomorodott felek
 sztelettel:
MIHÁLY.

A katolikus néppárt.

Alig kezdett hirre menni az országban december havában, hogy katolikus néppártot szerveznek a vidéken és ma már annyira jutottunk, hogy gróf Eszterházy Miklós Móríc palotájában 200-an jelentek meg az ország különböző vidékeiről a katolikus országos mozgalom vezetői.

A megjelentek élén a gazdag főúri nevek diszlettek, ugymint gróf Zichy Nándor, gróf Apponyi Géza, gróf Zichy Vladimír, gróf Zichy János, herceg Odescalchy Livió, gróf Cziráky Antal, gróf Batthyány István és mások számosan.

A gróf-sereg és a nép-párt, ez a fogalom új; de mit mond hozzá a nép, a melynek nevére a párt, nem elhamarkodva, hanem beható vita után felvette?

Katolikus párt; tehát olyan párt, a mely a nemzet érdekeit vallásfelekezeti szempontból fogja megítélni.

És ez a párt azért alakult, mert a polgári házasság és a polgári anyakönyvek törvény erejére emelkedtek.

Jelemző, hogy az egész világon csak egy ország van, hol a katolikus elnevezést a politikai pártok mérvőssébe bevitték.

Ez az ország Belgium, és ott az alatt a hosszú idő alatt, hogy a katolikus párt a hatalmon van, ez a párt nem tartotta czélszerűnek, hogy eltörölje azokat a törvényeket, a melyeknek meghozatala a magyar katolikus néppártot megteremtette.

A multnak története a jelennek kellene, hogy tanúsága legyen; a multban, midőn a nemzetek fejlődésben voltak, megtörtént az, hogy a királyok a népre, illetőleg a polgárságra támaszkodtak a túlhatalmas főúrak ellen, de az még egészen új jelenség a világon, hogy egy főúri palotában, a grófok sokaságában alakuljon meg egy nép-párt és a főúrak támaszkodjanak a népre azért, hogy pap előtt és nem polgári közeg előtt hazasodhassanak.

Ha valaki a vallást bántaná mi nem lennénk a bántalmazók sorában.

Ha a megteremtett világ minden porszeme nem szólana a teremtről, ha a természet bámulatos törvényei nem vallanának minden emberi képzőletet meghaladó intelligenciára és öntudatra a teremtésben, ha az emberi elme fel tudná fogni az eredményt az ok nélkül, egy szóval; ha nem lenne az, a mi van, a törvényhozónak kellene megteremteti a vallást és megáldani a hittel az emberiséget, melynek legnagyobb része szenved, és szenvedni fog, míg a világ világ lesz.

De lehetséges lesz-e azt elhitetni a józan magyar néppel, hogy vallásainak egyikét megtámadja az a törvény, mely polgári közeg elé is rendeli a házasságokat és polgári kéz által írja be az anyakönyvbe az egybekelést?

Lehetséges lesz-e azt elhitetni, hogy ezért meg lenne tiltva annak, a ki a házasság szentségében hisz, hogy az elmenjen a paphoz is és ott is megkösse vallásos formák szerint a házasságot? és el fogja talán hinni a nép, hogy a ki nem hisz a házasság szentségében, szentségnek fogja házasságát tekinteni, ha a pap megáldotta?

Tekintsünk körül, nézzük például Olaszországot, a polgári házasság és a polgári anyakönyv ott is kötelezők, azért mégis alig kötetik házasság az országban a nélkül, hogy vagy a polgári házasságot megelőzőleg, vagy az után az egyház áldását is ne vennék igénybe a házassulók.

Azok a kevesek, a kik ezt nem teszik, úgy éreznek az egyház iránt, hogy előttük az egyház nem számít semmit.

Szomorú dolog lenne, ha a tizenkilencedik század végén egyházak szerint csoportosulnának a pártok hazánkban.

Az a magyar nép, a melynek nevére egy Eszterházy-palotában felvették a hat lmas grófok, talán nem látják be, hogy az ország testét már úgy is szétvonnák azok a különböző nemzetiségek, amelyek egy ezred ven át megtartották nemzetiségüket és nyelvüket s mégis elnyomással vádolják a magyart? Talán

kaczagok, a nélkül, hogy szinte tudnám mért.

De apuska! kiáltja Kazia, hisz Vladék előre megmondta neked, hogy Szviatecki ur eredeti. Szviatecki ur csak tréfál, mert tudom, hogy meg van még az édes anyja és hogy nagyon szereti.

Nem leány, hanem va óságos betyár ez a Kazia! Nem csupán találekony, hanem vakmerő beszédes is; mert Szviateckinek csakugyan van édesanyja és valóban jó fiu.

Kazia kacajaja és szavait mindenkit lecsillapítanak, de meg a szolgáló is belépett a borral és süteményekkel.

Ugyanaz a mindenes, a ki az én utolsó három rubémet is elzsebelte; most frakkba van bujtatva s olyan méltóságosan lépked, mint egy komornyik. Semeivel a tánczát nézi, a poharak csengenek és olyan lassan tipeg előre, mintha szinig teli vizes poharat hordana.

Már felek, hogy a tánczát földhöz vágja, de szerencsére mégis ok nélkül volt felelmem.

A poharakat tletöltik. Megkezdődik az eljegyzési ünnepély. Egy sarjunövésű unokahugooska porcelán-tányéron két gyűrűt tartogat. Kiváncsi szemei majd kiugranak és az egész ünnepélyesség úgy elbájoja, hogy a tányérral és gyűrűkkel szinte tánczra kerekedik Szuzslovski felől, mindnyájan felállanak s a hátra taszított széken zörögnek.

Mélyeseg a esend. Hallom, amint egyik mátrona susogva mondja, hogy tisztességesebbá gyűrűt várt volna. De ezen megjegyzés dacára is, oly ünnepi a banguiat, hogy a légy zugát is meg lehet hallani.

Szuzslovski beszélni kezd. »Gyermekeim! fogadjatok szülei áldását. Kazia leterdel, én mellé térdelök.

nem látja be, hogy ha a magyar nép szétoszlik a szerint, hogy milyen egyházban imádja a magyarok istenét, önmaga hozza veszélybe saját hazáját?

És a magyar alapság, a nép fiai, kik magasztos hivatásukat ugyancsak csekély díjazásért teljesítik, a magyar alapság, a melynek sorsát szíven hordja mindenki, a ki hazáját szereti, ez a magyar alapság hozzá fog talán járulni ahhoz, hogy vallási surlódásba vitessék az ország népe? Akkor, mikor egyik oldalról a nemzetiségek, másik oldalról az összbiradalmi eszme hveit gyengíteni igyekezzenek a magyart?

Hogy mi lesz a magyar katolikus nép programja, azt holnap fogják meghatározni és körvonalozni a magyar katolikus nagy urak által vezetett küldöttek egy fenyves palotában; azt pedig, hogy a palota és a magyar nép konyhója miképen fogják egymást megérteni, majd meg fogja határozni a jövő.

Egyet azonban már elhatároztak a népek hódoló főurak, és ez az egy az, hogy ők a katolikus néppárttal az 1867-es alapra állnak.

Helyesen tette a grófi néppárt, hogy ezt a elvet kimondta, de figyelje ezt meg a magyar nép, legyen az akár katolikus, akár más vallású.

Az 1867-es alap teszi, hogy a magyar nép 30 százalékát viseli a közös terheknek, a melyeknek egy jelentékeny része onnan ered, hogy annak idején sok pénzbe került a magyar népet elnyomni és levern.

Az 1867-es alap azt teszi, hogy a magyar nép pénze és vére más országokkal közös érdekek rendelkezésére áll, mely érdekek csak annyiból közősek, hogy ha a szomszédot ütök nekünk is védeni kell azt. Vagy talán magyar érdekért haltak meg Lombardia és Csehország mezőin csak egy pár évtized előtt a magyar nép ezrei?

Az 1867-es alap azt teszi, hogy a magyar nép önmagával nem rendelkezhetik.

Kérdjük tehát a magyar népet, le-

gyen az bár katolikus, vagy más vallású, jobban szeret-e kevesebb adót fizetni, terményeit magasabb áron eladni, keve sebbet és csak otthon katonáskodni, életét csak akkor kockáztatni, a mikor saját tüzhelyét támadják, pénzét csak arra költeni, a mi saját tüzhelyét érdeklí és nem arra, a mi oly messze eső népeket érdekel, hogy híroket és nevéket sem tudja a magyar nép. másból mint bizonyos népdalokból — kérdjük, jobban szereti-e mindezt, vagy jobban szeret a pap előtt házasodni? kivált, ha ez uty is megteheti, akkor, a mikor már elment oda, a hol az állam köti meg azt a frigyét, a melyet az állam van hivatva védeni, a család szemelyeiben, a családi vagyonban, s a születendő gyermekekben?

Mi bizunk a magyar nép józan eszében, hogy fontolóra fogja venni azt, hogy valóban nép-párt lehet-e az, mely főúri palotákban, főurak által vezetett gyülekezeten születik?

Mi bizunk a magyar nép józan eszébe, hogy fel fogja ismerni mindg azt, hogy a valódi magyar néppárt csak az lehet, a mely a haza állami függetlenségét követeli, mivel csak a független magyar állam rendezheti ügyeit érdekei szerint, és ennek folytán úgy, hogy a nép szabadabb, gazdagabb, műveltebb, és kevesebb terhetet viselő legyen.

A mi pártunk a valódi magyar néppárt, legyen az akár katolikus, akár akár más; — és mi azt mondjuk, hogy a magyar nép magyar legyen, és ne kérdezze testvérjétől, hogy milyen vallása van?

Kossuth Ferencz.

Békési Gyula ügye.

(Előterjesztés a debr. kir. főügyészhez.)
 Városszerzte, sőt mondhatnók országserzte kinos szenzációit keltett a »Debreczeni Rezgeli Ujság«-nak azon közleménye, melyben az foglaltatott, hogy Nemethy Károly eljárott Békési Gyula kir. tanácsos tankerületi főgazdájó kergette az öngyilkosságba. Mi, midőn e hírlapi közleményről megemlékeztünk, azt irtuk, hogy ne i éljen ez ügyben az olvasó közönség tudáddig, míg Békési Gyula ur védelmét elő

Vajjon miben is csalahatnám meg őket? Jaczkovicz bácsi karjaiba ölel. A nyakkendő határozottan szükre kötöttem . . .

A gonoszán már csak tuivólnánk. Alkonyodik . . . Hozzak a théat.

Kazia mellett ülök s úgy teszek, mintha Szviateckit nem látnám. A fizkő meg egyszer megremít, mert midőn kérdik tőle, hogy a théat arakkal kívánja-e. azt mondja, hogy ő az arakot csak bu élítia számra szokta inni. Hal! Istennek egészében szerencsésen elmúlik az est.

Kint vagyunk az utcán, tele tudóvel fellélegzek. Egész bizonyos már, hogy a nyakkendőm szoritottam úgy össze. Hallgatva meggyünk Szviateckivel egymás mellett. Hallgatása bosszant, szinte elviselhetetlen. Érzem, hogy illó volna, ha Szviatecki valamit mondana, szerencsemről és hogy minden olyan pompásan sikerült és hogy Kaziát mennyire szeretem . . .

Összeszedem magam, de hiába. A műterem ajtajában végre is megszólítom:

— Ismerd be barátom, hogy az élet mégis csak szép!

Szviatecki megáll, reám tekint, s úgy mondja:

— Majom!

Ez este több szót nem szótunk egymáshoz.

8.

Az eljegyzés után egy het mulva a »szidoime« is megerkeznek a kiállításra. A kepet egy küön teremben állítják ki és a bizottság külön belepti díjat határoz meg. A tiszta nyerezég fel: az enyem . . . Mint mondják, a kiállítás reggel öt estig zsufolva van emkerekkel.

(Folyt. köv.)

A „DEBRECZEN” TARCZAJA.

A harmadik.

— Elbeszélés. —

Írta: **Stenkievics Henrik.**

Fordította: **ifj. Móríc Pál.**

(Folytatás.)

— Akkor nálunk is be kell hozni a kínai szokásokat morogja tovább haragos boszus szavakkal.

— Bocsánat, hogy érti Ön: kínai szokásokat?

— Hogy Kinában a szük megfojhatják a gyenge eszü gyermekeket. Előben nálunk meg a gyermekeknek kellene megfojtani a gyenge fejú szüleket.

Vé-e! A villám leütött, a nagynének alatt a diván csak úgy nyöszörög, azt hiszem, el kell sülyednem. Szuzslovski behunyja szemét s időig nem tud beszélni sem.

Általános hallgatás. Majd felhangzik jóvendőbeli sógorom dühtől reszkető hangja:

— Uram, remélem, hogy kegyed, mint keresztény . . .

— Ugyan már miért lennek keresztény? szakítja felbe Szviatecki bajjóslatu fejrözogattással.

Második villámcsapás! A diván a nagynének alatt, mint valami lázban, elkezd reszketni, elsülyedek. — Érzem, hogy lábom alatt megnyúlik a föld.

Minden elveszett, minden reményem oda. E pillanatban hirtelen felcsendül a Kazia ezüstös kacajaja és utána, a nélkül, hogy tudná miért, Jaczkovicz bácsi is elkezd kacagni, majd a példajokat követem én is s

tról szóló 4 drb névje-
szelvényt, melyek az idő
mint az Emke titkára-
n, ő adta Némethy Ká-
l, hogy ezeket nekem
Bajdó Jánosnéval aka-
n azt is, hogy Némethy
néhány nappal ő előtte
szokdott, hogy tőle már
et kölcsön, de melyből
meg, 6 forinttal pedig
polgári biztossal pedig
nyomtatni azt, hogy a
birtokában volt az el-
ő által edényjához in-
kask szután kerültek elő
Bajdó Jánosnéval aka-
nyomtatni azt is, hogy a
irt búcsu levelekhez
ek csatolva, sőt azokban
a volt leve, hanem ezen
ereste és kutatta fel
olytan a Némethy Ká-
at a II-k kerületi ren-
re hirlapírót arra kérem
honnat és kitől nyerte ő
Némethy Karoly ügyliko-
szing? ki? mikor? és hol
Karolyának az edény-
levélét? Min alapon
mit hiteleseknek monda-
nak azzal vádolni, hogy a
ere elikkasztottak áll-
Némethy Karolyt? én vettem
hívást annak, hogy ezek a
Némethy Karoly, hanem az
ezek.
Gyula rendőr alkapi-
nyomtatni, —
gy miért hívta ő a Ne-
nyájához irt levél felbon-
nyek tartalmát előzetesen
Endrét, Bezler Karolyt és
az Emke tisztviselőit? és
ki ez elhunytak egyik
ep oly közel — ha nem
en — voltam évdekeive,
ársai — Végül Gyulától
tudni, hogy ki csatol-
lyegyeket az elhunyt búcsu
ek eredetileg ott nem vol-
ol emitté sincs néve?
az azt is meg akarom tudni
gyeztetni a hivatali titok
gy a Némethy Karoly bu-
dörtség által felkutatott ir-
csasár és elfordítva kööl-
Végül Gyulától akarom
gy hogyan merete ő egy
ának, vagy is Mark Endre-
arasa közben kezébe jött
en névjegyeimet is a bíróság
es mellőzéssel kiszolgál-
ket mint az emke, ketsz-
sz en megkérdezte sem
nkül az elhunyt edes
re aruházatait?
Endrétől, mint az Emke tit-
megtudni, hogy a behaj-
lagdíjakért, az alap szabá-
első sorban a felelős? —
arom meg tudni azt is, hogy
kor számol be neki a be-
tolója? Ezen elszámolás
el maradt adása Némethy
ntárára? Ugyancsak tó-
gy a hátralekóra néve
a adott hasznát Némethy
tudni akarom Mark Endrétől
miszerint Némethy Karoly
man hátralekban volt az
beszedett tagdíjakkal? És
t i Mark Endre Némethy
pénzek beszoállítására
akkor Némethy K. a maga
a fel, hogy a hiányzó pén-
sondította ki? — És én
Mark Endrétől, hogy va-
retele Némethy Karolytól,
miszerint az Emke, pénz-
ket adott és hogy ekkor
mutatott fel neki Némethy
egyem közül. — E végre
Endrétől azt is, hogy iga-
Némethy Karoly közvetlenül a
szorította az eszámolásra,
pénzeket adja be, vagy
szolgáltatassa ki.
gyok kíváncsi, hogy Mark
Némethy Karolyt el nem
bűnvádi fejelentéssel fe-
arra sem vagyok kíván-
Némethy Karoly minő érzel-
Mark Endre iránt, vált meg-
sz en erre vonatkozólag a
ból, a Mark Endre lap-
eni hirlap-ból már érte-

mákat s miután az csakugyan 197 forintot
tett ki, kimondották, hogy az Emke. pénz-
tárból is éppen ennyinek kell hiányozni.
IV.
Meltóságos Főügyész Ur!
Azt nem kérdezem senkitől, hogy volt-e
valaha és lesz-e valaha olyan tan-kerületi fő-
igazgató, a ki ha megszorul a hónap közepén
30-40-50 frt erejű, ezen összegeket nem
mástól, hanem saját hivatal szolgájától kéri
kölcson. — Azt sem kérdem, hogy az ilyen
kölcsonokról ad-e aztan a tankerületi főigaz-
gató irabéli nyugtákat a szolgájának vagy
sem. — De már azt megkérdezem minden jó-
zanul gondolkozó embertől, hogy volt-e és
lesz-e valaha olyan hivatal szolga a világon,
ki ha egyszer a maga urának pénz adott
kölcson és pedig nem a saját pénzét, hanem
idegen pénzt és ha ezen kölcsonösszegekről neki
az ura írott nyugtát a zsebében vannak, ak-
kor ez a szolga, a midőn ő a másnak kölcson
adott és más által elköltött penzek számadá-
sára hivatik fel, a helyett, hogy zsebéből egy-
szerűen ki vegye és felmutatassa urának írott
nyugtát, kötelei akaszt saját nyakába és ki-
vegyezze maga magát avval a kijelentéssel:
"inkább felakasztom magamat, csak hogy becsü-
letemet megmentsem!"
De mondhatná tán valaki, hogy a szol-
ga a pénzt gazdájától biába kérte, — a bírósá-
g előtt pedig nem merie, vagy nem tudta ér-
vényesíteni követelését.
Erre is megfellelek Némethy Karoly jó-
zan életi és értelmes ember volt, — hiszen
erről a „Debreceni Hirlap”-ban már Mark
Endre is kiáltozta a bizonyítványt — ki mint
hivatal szolga, nagyon tudta, hogy az
az ügyvéd, mi az a bíróság és mi az a per?
De hogy Némethy Karolyt — ha ugyan
nekie tölem csak egy krajczár is járt volna,
se ügyvédre, sem perre, sem bíróra szükség
nem volt és nem lehetett, a legfényesebben
igazolja a következők eset:
Január elején este én 400 frtot adtam
Némethy Karolyt készpénzben a kezéhez,
avval az utasítással, hogy ebből az összegből
fizesse ki a Dr. Mariska György urnai levő
és január 2-án lejártó 200 frtos váltómat, —
a debreczeni Első Takarékpénztárnál
ugyanazon nap lejártó 170 frtos váltómat,
rendezze az „par-egyesület takaréka és hitel-
intézet”-nél ugyan ez nap lejártó 170 frtos
váltómat, — rendezze az „Alföldi takaréka
pénztár”-nál ugyan ez napon lejártó 110 frtos
váltómat, — végre vigyen el a Bajdó János-
néval levő kisebb szivességi kölcsonm tökéje
és a nagyobb tartozásaim kamata fejeben 117
frtot. — Negyednap, vagyis január 4-én dél-
után, vissza is jött Némethy Karoly és elhoz-
ta nekem Dr. Mariska Györgytől a 100 frtos
váltót és rendezte a másik három bankban
lejárt váltómat, miként azt az ide 4, 5 és 6.
aatti jegyzékek igazolják, melyeknek valódi-
ságára és tartalmára a nevezet intézetek
igazgatóit Szepessy Antal, Dr. Medve Kálmán
és Nagy Ferenc urakat, szükség esetre ki-
hallgattatni kérem. — De kihallgattatni kérem
minden esetre a a körülmenyre Dr. Mariska
György és Bajdó Jánosné hitelezőimet.
Most már ismételve felteszem a kérdést
minden józan gondolkozáú embernek, hogy
vajon az a hivatal szolga, a kitől én a Mark
Endre birtokában levő nevjegyek tanúsága
szerint már 1894. ápril 4-én kértem és kap-
tam 50 frtot kölcson, de azt a lejarat napján,
vagyis ápril 15-én nem fizettem vissza, —
vajon adott-e az nekem aztan 1894. októ. 4-én
újra 30 frtot, mely 30 frtot a Mark Endrénél
levő nevjegyek tanúsága szerint november
1-én lettem volna köteles kifizetni, — de is-
mét nem fizetem ki és adhatott-e ugyan ez
a szolga, nekem október 29-ikén november
1-én lejáratlalt ismét 82 frtot, mely össze-
get újra nem fizetem ki, — és adhatott-e
nekem ugyanezen szolga, november 15-ikén
december elseje-i lejáratlalt 15 frtot, mely
összeget szintén nem fizetem ki, — végre,
adhatott-e nekem éppen ezen szolga a fen-
teket megtörténte után január 1-i lejáratlalt
20 frtot, ha előbbi kölcsonozásaimnak soha
egyetlen egy esetben sem tettem eleget újra
kölcson.
Ez egyszerűen lehetetlen! Ez absur-
dum! Ennek feltévése az örültséggel határos!
De ha meg ez örültelet határos feltévést
valónak is fogadja el valaki, ha tehát elhiszi,
hogy ez a szolga, a kit egyszerű egymásután
becsaptam, megcsaltam, kinek pénzt elköl-
töttem: az nekem még ötödik ízben is adott
kölcson, ekkor bizonyára eme kölcson össze-
geket, a melyekről szóló és általam sajátke-
zűleg aláirt, lejárt nyugták voltak kezében,
nem vonta volna-e a magának január 1-én
azon 400 forintból, mely tanuk jelenléte nél-
kül adtam át neki s melyekről tanuk jelenlé-
tében számolt el az egyes pénzintézetektől
vissza hozott bárczákkal s a még nekem járó
28 forinttal.
És ha én Némethy Karolyt csak egyet-
len fillérrel tartoztam volna, január 1-én, úgy
ő, kit már ekkor erősen szoríthatnak az el-
számolásra, nekem bizonyára nem a takaréka
pénztári bárczákkal, hanem a saját névjegy-
immal számolt volna el, — és hogy ha ezt
nem tette, ez legfényesebben bizonyítja azt
hogy én neki soha egyetlen egy fillérrel adt-
am nem voltam és nem vagyok ma sem.
Igen Meltóságos Uram! Ugy van! Én Né-
methy Karolyt sem adosa sem hitelező nem

voltam, én nem vagyok, tőle pénzt soha nem
kértem és nem kaptam, én őt az általa be-
szedett hátralekók beszoállítására soha nem
szorítottam, se bezárással sem elcsapással nem
fenyegettem, — az öngyikosságra nem kerget-
tem, kiomlott vérebből egyetlen egy csepp, sem
kezemen, sem lelkelem nem száradt, lelemell
fővel fogadom és viszonzom édes anjja kö-
szöntét és nyugodt lélekkel várom a társada-
lom és bíróság ítéletét.
De hogy ez ítélet igazságos legyen, s ne
csak az én Ártatlanságomat derítse ki, de a
valódi bűnösöket is megfenyihesse, esedezem:
Meltóztassék a fenforogni látszó sikkasz-
tás, abban való részesség, hivatalos titok meg-
sértése, abban való részesség, hamisvád és ab-
ban való részesség, ragalmazás és abban való
részesség büntetésének, illetve vétségének meg-
állapíthatása céljából a legzselebb mervő
és legszigorubb természetű előnyomozatok és
bűnvizsgálat elrendelését sürögősen indítványozni.
»Fias justitia, ne perat muszdus«!
Debreczen 1895. január hó 24.

Mély tisztelettel
Békési Gyula.
kir. tanácsos tankerületi főigazgató.

Országgyűlés.
A képviselőház ülése
jan. 29-én.

A kultuszvita tegnapi ötödik napját kivá-
lóan érdekessé tettek az egyes szereplő sze-
mélyek, a miniszter és a szónokok, a kik a
vitában résztvettek.

Hévíz János, a ki hosszabb, de mind-
végig érdekes beszédben fejtegette közköztá-
sunk bajait, kezdve a kidedovas elmaradott-
ságán, vég-zve egyetemi életünk stagnációján
tádvalevőleg Wlassics Gyulának az általános
választásoknál ellenjelöltje volt, és a minisz-
tert szülővárosában, Nagy-Kanizsan ki is buk-
tatta a képviselőségéből. Az egykori ellenjelöl-
tek is mint ellenfele állottak egymással szem-
ben és Hévíz szal vezette beszédét, hogy
akkor fog bizalommal viseltetni a miniszter
irant, ha majd a függetlenségi- és 48-as part
bizalmából fog a barszonyszékben ülni. Párja
zajos megjelenezte és kijelentésért.

Caaky Albin fog egykori Államtikára.
Berzeviczy Albert lepett ezután Wlassics Gyula
programja mellett sorompóba. Ruffeltávia Hé-
vizy és Sáhgy Gyula szavaira, hosszabbán
indokolta a népoztási törvény reviziójának
szükségességét, az államosításnak azonban el-
lene nyilatkozott.

A volt államtikár behatóan foglalkozott
még a tulterhelés és a harmadik egyetem kér-
desével, majd figyelmében ajánlotta a minisz-
ternek a testgyakorlás ügyét és az iránt inte-
zett kérdést, hogy a millenáris kiállítás nép-
oktatási programjából miért töröltek egyes
kivalóbb pontokat. A miniszter iránt küöben
kizalommá viseltetik.

Mintán pedig a t. Ház órája éppen fel-
egyet mutatott, az elnök öt perczeze fel függesz-
tette az ülést.
Szűnet után Bathányi Tivadar gróf be-
szélt Fiume város képviselője mind-nekeiött
örömet fejezte ki a felett, hogy a kultuszmi-
niszter vallásos éizelmeiben aránylag rövid idő
alatt oly eönös változás állott be, azután
pedig a népiskolai és egyetemi tanítás bibáit
tartá fel, majd nagyon alaposan ismertette a
kereskedelmi szakoktatás mai állapotát. Átal-
térve az egyházpolitikára, leinkább érdekes
volt az a fejtegetése, melyben a belügyminisz-
ter bonyhádi beszédével polemizálva kimutatta
hogy az állami anyakönyvezetől állásra tani-
tokat az 1868: XXXVIII. t. czik egyes meg-
sértése nélkül nem lehet alkalmazni. A költség-
vetést elfogadja, de bizalommal a miniszter po-
litikája irant nem viseltetik.

Thaly Kálmán beszédének szer-
dára kert elhalasztásába a Ház beleegyezük
mire megállapítják a jövő munkarendet és
ezzel ezzel az ülés kevéssel két óra előtt
véget ért.

BELFÖLD.
A képviselőház munkarendje. A
vállás, a képviselőház a költségvetési vitát fel-
beszakítja, és az üzemmit s meghosszabbításá-
ról es az ideit ujonczjutalek megajánlásáról
szóló törvényjavaslatokat fogja tárgyalni.

KÜLFÖLD.
A czári pár üdvözlése. Ma fo-
gadja a czár a főnemesség, a rendek és a vá-
rosok küldöttségeit, amelek őt trónalapése
alkalmából üdvözlőim fogják. A czarene február
elsejen fogadja az udvar és a főnemesség hol-
gyeinek az üdvözlő küldöttséget. Ezután a
czári pár néházt hetre Zarskoje-Szelova vo-
nol vissza.

Határidő-naptár.
Találkozó szerdán és szombaton d. u. a Gönczy
egyedülat Otthonában.
Szinházi előadások kezdő este 7 órakor.
Farsang tart január 7-ikétől, azaz vize-
reszt napjától február 26-ikáig, azaz hamvazó sze-
redáig.
Január 30. A eszmadia ipartársulat tánczvil-
galma a Koronában.
Február 1. Jogász-estély a Margit fürdőben.
Február 2. A kömüves-egylet tánczvilgalma
a Margit fürdőben.

Február 3. Podrász segédek bálja a Margit-
fürdőben.
Febr. 16. A színházi műszaki személyzet jel-
mezes tánczvilgalma a Koronában.
Márcz 2. Az ev. filléregylet thea-estélye, a Bika-
szálloda disztermében.
Febr. 17. Asztalos ifjuság bálja a »Bika«-szál-
loda disztermében.

Ujdonságok.

* **A helybeli ref. egyház** gazda-
sági szakbizottsága tegnap tartott alakuló
gyűlésében elnökévé közfelkiáltással Szina y
Gyula országgyűlési képviselőt választotta, ki a
gyűlésbe küldöttségileg meghivatván, a válasz-
tást elfogadta. Az alakuló gyűlés vezető fő-
gondnok a megválasztott elnökhez intézett be-
szédében jelezvén a nagy vagyonnal, felette
számos egyházi épületekkel, s gazdag pénztár-
akkal rendelkező ref. egyházbán a gazdasági
enőki állás kiváló fontosságát: az elnök és
a bizottság működéséhez szerencsét kíván. Erre
az elnök rövid beköszöntőt mondott, megje-
gyezvén annak során, hogy abban, ha az egy-
ház az egyháztagot tisztseg viselésére hívja fel,
sem dicőseget, sem érdemjutalmazást nem
lát, mert az egyszerűen azon köteleesség tel-
jesítésére való elszóllítás, a mellyel tehetsége
szerint minden egyháztag tartozik egyházának.
Körülbéli 25 éve, hogy — szóló — a közélet
terén működik, s e működési körben sorsa őt
mindenkor fáradságos munkával, sőt küzde-
lemmel, teljes munkalkodásnak állította az ut-
jára. Elpusztíthatatlannak látszó erővel, egész-
séggel indult tevékenykedésének ösvényére s
mit a fáradság és küzdelem felemésztett, az
erejének és egészségének java része, de éri-
tellenül maradt egy öntudatának tisztasága,
mert a reá bízott feladat elvégzésétől a fáradi-
ság nem tartotta vissza. Meggyőződésében a
küzdelem nem ingatta meg soha. A meggyőző-
dés e szilárdaságával, a munkalkodásban való
elánkadással kitartással kívánja azt az áll-
ást, mire most a közönséggel fogadott bizalom
elszólította, legjobb tehetsége szerint beöltöni.
* **Esküvő** Kertész Imre, Kertész János-
nak, a debreczeni függetlenségi és 48-as part
nagy érdemű elnökének fia, ma dében eskü-
dött örök hűséget Szathmáry Erzsike kis-
szonynak, Szathmáry Ferenc polgártársunk
kedves és szép leányának. Az esküési szer-
tartást főt. Kiss Áron püspök ur végezte, szép
beszédet intézvén az új párhoz. Esküvő után
az örömapa, Kertész János vendégszerető há-
zában, gazdag lakoma volt, számos pohárkö-
szöntővel. — Öszinte szívvel kívánunk teljes
boldogságot az új pár frigyére!

* **Színház.** Forrai Miklós 3 felvo-
násos operetteje a »Libapasztor« került tegnap
este paratlan bérletben színe. A szereplő sze-
mélyek közül M a r g ó Zelmá k. a. érdemel
különösen dicséretet, a kinek játéka ritkán
volt jobb, edesebb mint ma. Az első felvonás-
ban még mutatott némi elfogultságot (a mit
betegségének tudunk be), de hova tovább mind
nagyobb és nagyobb hűvvel, közvetlenséggel
engedte át magát szerepének. A közönség él-
vezettel csüggött a művésznő minden szaván,
minden mozdulatán s bár nem volt teit ház,
de az urakból általános lelkesedés mutatta
azt, hogy ma a közönség kedvence játszik.
R u z s i n s z k y I lonka k. a. fényes játéka,
ragyogó művésze, koloraturájának tiszta
gyöngye, mint mindig, tegnap is egész ihlettel
hatott lelkünkhez. G a l y a s i P a u l a k. a. ma
szintén kedves volt. Végül Nyilassi és
K r é m e r kacagató komikumokkal fokozták
a hatást. Ma este Busnach és Gasti-
ne a u által Z o l t a Emil regénye után irt
»P a l i n k a« című 5 felvonásos színművet
adják elő. (ch)

* **Pofozkodó rendőrkapitány.**
czim alatt a »D. R. U.« mai száma egy köz-
leményt hozott, mellyel Vég Gyula II. ker.
rendőrkapitányt brutálissal vádolja. Utána
járván e dolgoknak, meggyőződünk a felől,
hogy e közlemény alaptalan. — Ezzel kap-
csolatban megjegyezzük, hogy úgy Békési
Gyula tankerületi főigazgató, kinek védekezésé-
sét lapunk mai számban egész terjedelmében
közöljük, mint Vég Gyula rendőrkapitányt
politikai ellenfeleink közé számoltuk s meg is
tamadtuk őket akkor, midőn okot szolgáltat-
tak reá, — de midőn a való igazság kideríté-
séről van szó: nem tekintjük a politikai vé-
lemény-külömböset, hanem csupán a tárgyi-
lagos igazságot.

* **Könyörületes rendőrkapitány.**
Tegnap d. e. a IV. ker. kapitányságnál két
gyermek jelent meg és sirva panaszkodtak el
a kapitánynak, hogy edes anyjuk betegnek fek-
szik hetek óta odahaza és ők kenytelenek
ehetni; Kálmánczy Mór rendőrkapitány, a
kit meghatott a gyermekek siránkozása, azon-
nal gyűjtést rendezett a hivatalban s miután
ahoz ő is tetemes részszel hozzájárult, egy
rendőrrel bevisarólatott a gyermekek részére
három kenyert és nagymennyiségű szalonnát
és kocsin kivittette azoknak nyomorát.

* **Eljegyzés.** Vary József m. kir. posta-
és távirada hivatalnok Tisza-Abád-Szalórról
eljegyzte Fibik Iona kisasszonyt Nagyvá-
radon.

* **A mező örök alkalmazására**
vontakozólag lapunkban is terjedelmesen kö-
zöltük azt hogy a 100 holdat meghaladó föld-
birtokok tulajdonosai abbéli szándékukat, mi-
szerint mezőirt saját magak akarnak fe fo-

gadni azt január 31-ig bezárólag bejelenteni
saját érdekükben a mezőrendőrkapitányságnál
el ne mulasszák. Ismételtlen figyelmeztetjük la-
puk olvasóit, hogy a bejelentést megtegyék —
mivel ellenkező esetben maga a mezőrendőrka-
pitányság fog birtokukra egy-egy mezőirt hiva-
vatalból kirendelni.

* **A kereskedelmi körök figyeli-
mébe.** A nagymeltóságú kereskedelemügyi. m.
kir. miniszter urak magis rendeletéből ez uton
tudatjuk az érdekelt kereskedelmi körökkel,
hogy a nagymeltóságú m. kir. belügymi-
nyiszter urak, a Galiczia és Bukovina már
közvetett egyes kerületeiből származó árakra
névve elrendelt behozatali tilalmat a gácsor-
szági Skalat és Tarnopol nevű községek terü-
leteire is, — a mennyiben ezek is kolera fész-
keknek nyilvánítottak, — kiterjesztette; ellen-
ben a gácsországi Bohoroczany, Bródy, Brze-
ceny, Horodioka, Kalusz, Kamionka, Sirműto-
wa, Kolomea, Kososó, Nadwordna, Podhajcze,
Rohatyu, Snibalyu, Ftümacz és Zaleszoyki, to-
vábbá a bukovinai Kotzmann nevű kerületre
vonatkozólag, miután a jatrány ezen területe-
ken megszánt, a behozatali tilalmat hatályon
kivül helyezte. Debreczen 1895. január hó
28-án. A kereskedelmi és ipar-
kamara.

* **Tynkhusra éhezett.** Kovács
Mari cseled leány ma d. e. a piacon két
tyukot vett, a midőn zöldség vásárlás közben
a két tyukot a földre letette, egy J e r é m i á s
Józsefné nevű ciganyasszony, a ki ott ál-
kodott, ezt észre vette, felhasználta az al-
kalmat és azokat elemelte. Menekülése közben
azonban a rendőrök elfogták.

* **A filléregylet thea-estélye.** Mivel
a jogász és tisztviselői kör tánczestélyét
február 16-ára tűzte ki, a filléregylet választ-
mányra azt határozta, hogy tea-estélyét
márcz. 2-án tartja meg

TÖRVÉNYSZÉK.

**Magkereskedő a vádoltak pad-
ján.** A budapesti bünető-törvényszék f. hó
20-án folytatta a lopás büntetésében való ré-
szesség miatt vádolt Haldek Ignác budapesti
magkereskedő elleni vétérgyalást, melynek
eredményéhez képest Vízlendvay kir. ügyész
Haldek Ignác magkereskedő elleni lopás bűn-
tetére való felbujtás miatt vádat emelt. A bűn-
tetésre ellen a tárgyalás folyamán Mauthner
Ödön képviselője Darvai Fülöp a panaszt vis-
szavonta, minek folytán az eljárás ellene be-
szüntetett; Haldek Ignácot pedig a törvényszék
felmentette. A felmentő ítélet ellen egy
a közzéoló, mint a panaszos fellebbszet jelen-
tettek be.

Főszerkesztő: **Szinay Gyula.**
Felelőszerkesztő és lapkiadó: **Kösa Barna.**
Főmunkatárs: **Dr. Bakonyi Samu.**
(Szerkesztőség és kiadóhivatal főtér 1828.)

Védjegy.
Védjegy.
Védjegy.
Mária-Czelli
Gyomor-cseppek
Magyszerben hatnak gyomor bajoknál,
nélkülszélletlen és állólanosan ismeretes
házi és népszerű.
A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság,
gyomorégység, bizós lehellet, felfúladás,
savanyu, felbűfűgés, hasmenés, gyomorférgés,
felesleges, nyálkaválasztás, sárgaság,
undor és hányás, gyomorgörcs szűkülés.
Hatathós gyógyszernek bizonyult
fejlesztésnél, a mennyiben ez a gyomortól
származott, gyomortulterhelésnél ételekkel
és italokkal, gúnyták, májbajok és hámor-
rhoidnáknál.
Emeltett bajoknál a **Mária-czelli**
gyomor-cseppek évek óta kitün-
őenke bizonyultak, a mit száz meg száz
bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára
használati utasítással együtt 40 kr., nagy
üveg ára 70 kr.
Magyarországi forráktár: **Török**
József gyógyszerára **Budapest**,
Kiraly utca 12 sz.
A védjegyet és aláírást tétlesen
tessek elfogadni, melyeknek burkolatára
zöld szalag van ragasztva a kesztő
aláírásával (C. Brády) és ezen szavakkal:
"Valóságát bizonyitom".
A **Mária-czelli gyomor-cseppek** valódián
kaphatók.

Debreczenben: Tóth Béla, Mihalovits István, Dr.
Rotschnek V. Emil, Tamássy és Balázs urak gyógy-
szertárában. — **Dioszegon:** Vaday Ignác. — **Érmi-
hályfalván:** Mátrai István. — **H-Hadháson:** Far-
kas Ödön. — **Hossz-Pályiban:** Sárosy Imre. —
Kabán: Horváth Kálmán gyógyszerész uraknál.

(446.)

Hirdetéseket
jutányos áron fogad el a
„DEBRECZEN”
kiadóhivatala
Csanak-ház 1828. sz.

COGNAC
CZUBA-DUROZIER & CO.
FRANCZIA COGNACGYÁR, PROMONTOR.
Mindenhol kapható.
Vezetőügynökség: RUDA és BLOCHMANN, Budapest és Bécs.

(20.)

Vélemény. 3023-3033/1894. sz.
Folyó évi szeptember hó 26-án személyesen jelentem meg a
Gróf Esterházy Géza-féle cognac-gyár részvény-társ
budapesti gyártelepén, hogy ott a megejtendő kémiai vizsgálatra cognac-mintákat vegyek.
E célból a nagy udvari raktárba és gyárhelyiségbe mentem, a melyek berendezése a
technikai újabb követelményeknek minden tekintetben megfelelő és tisztasága minta-
szerű. A raktárban körülbelül 40000 (negyvenezer) palack cognac volt elküldésre kés-
zen elhelyezve, a mely közül minden minőségből tetszésem szerint vettem egy-egy palackot ma-
gamhoz. A raktárból nagy és tágas pinczébe kísérték, ahol körülbelül
200,000 (kétszázezer) liter cognac
fekszik hordókban, minden hordó számozva és csillagokkal jelezve van. Miután azt a felvilágosítást
nyertem, hogy a csillagjelzés a minőséget jelenti, innét minden minőségből személyesen vettem minta-
tát, amelyet külön-külön szakszerűen vizsgáltam. E vizsgálat eredménye, hogy az Esterházy-Cog-
nac tiszta bordszittalatum és minőségre nézve a forgalomban levő jobb fajta cognacokkal
egy színvonalban áll.
Budapest, 1894. október 9-én.
Nyilvános kémiai laboratorium
Dr. Neumann Zsigmond
kereskedelmi törvénytudományi hites vegyész Budapest.

Leszállított árak.

Leltározás alkalmából az alant jegyzett árakat e hó 10-dikétől
tetemesen leszállított áron árulom ki.

Ugymint:
50 darab Asztali készletek Fayansból és porcellánból.
200 darab Thea, kávé, fekete kávé készletek Fayansból és porcellánból.
100 darab Mosdó készlet Porcellán, Fayans és Zománcból.
300 darab Alló és függő lámpák villany égőkkel.
Zománcozott főző edények fazekak.
Zsírvas hordók, vödörök.
Czin lémez, víz hordók, dezsák, kupák, öblögetők.
Évő eszközök, fa, csont, nikel nyéllel.
Disz asztalok, oszlopok.
ÜVEG KÉSZLETEK MINDEN KIVITELBEN.
MENYASSZONYI KELENGYÉK
bevásárlásánál 10%-ot engedményeztek. — Vidékre csomagolást nem számítok, uton történő károkat megteríték.

Ij. PÁJER JÓZSEF
Debreczen, főpiac.

(16.)

„DEBRECZEN” NYOMDÁJA
(FŐTÉR 1828. SZ. A CSANAK-DRAGOTA-HÁZBAN. (A m. kir. főpostával szemben)
teljesen ujonnan berendezett könyvnyomda.

Elvállal mindenféle nyomtatványokat:
takarékpénztári, kereskedelmi
üggyévi és községi nyomtatványokat.
Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

KÉSZIT:
Gyászjelentéseket, bál- és lakodalmi meghívókat.
ELJEGYZÉSI KÁRTYÁKAT,
TANCSZRENDEKET és ÉTLAPOKAT.
Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Vidéki megrendelések **ERDÉLYI ISTVÁN** nyomdai művezető nevére czimzendők.

Nyomdánk, hol északkeleti Magyarország legrégebb és legelterjedtebb politikai napilapja a
„DEBRECZEN”,
és a szintén elterjedt „DEBRECZENI HIRADÓ” is nyomatik, ajánljuk a helybeli és vidéki
közönség szives pártfogásába.

Hirdetések a „DEBRECZEN” czimű lapban a legjutányosabb árak mellett eszközöltetnek.

SZÁMLÁKAT, ROVATOZOTT IVEKET, NÉVJEGYEKET,
bor- és rum-vignetteket, falragaszokat,
MINDENMÉJ KÖRLEVELEKET és ÁRJEGYZÉKEKET.
Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

FOLYÓIRATOKAT és a NYOMDAIPARHOZ tartozó nyomtatványokat izléses beosztással
jutányos árakon.
Birósági, végrehajtói nyomtatványok készletben tartatnak.
Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítettetnek.

Izléses kiállítás!
Jutányos árak!

XXVII. évfolyam

Előfizetési árak:
helyben, egy postán külföldre:
Égész évre 10 ft —
Félévre 5 —
Negyedévre 2 — 50
Egy hóra 1 —
Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden
amely a szerkesztőségbe (Főter 1828.)
bemenve küldendő.

Előfizethető helyben:
Főter 1828. K. Lajos könyvtárkezelés
és a kiadóhivatalban (Főter 1828.)
álult.

Krieghammer

(E) Valahányszor
seiről van szó, a ma
nek rendszerint a kat
kell számolnia.
Az már 1867 óta
hogy a katonai körök
zik magukat minden
mely a magyar nem
áll kapcsolatban.
A mit Magyarors
tel, annak sorsa rend
az osztrák közös had
egyszerűen felreterzi,
teljesítését formaszert
Most ismét egy o
teri rendelettel állunk
egy-nes ellentétben
vénynek még oly hi
czikkelyével is.
Krieghammer be
delte, hogy azon önk
tartalékos tisztí vizsgá
ték és képességük fö
igényt tarthatnak, a s
sával czimzetes örne
nek. Azon önkéntesek
tetnek, a békelétszám
a tartalékba menne
szükségeinek megf
a tisztí rangfokozatok
A közös hadüg
legújabb ténye oly ek
tisztí vizsgálatot meg
éves önkéntesek más
tendejének indokoltá
egyik országgyűlési
zettnek látta az id
képviselő tagját meg
vény 25. §-ának törle
nyának a képviselő
tásával.
Ezen indítványh
lakozni fognak az ös
tok, mivel a hadüg
nyilván beleütközik a
Hasztalan igyeka
hivatalos uton ezt a
utólag ugy feltüntet

A „DEBRECZEN”

A harm

— Elbes
Irtá: Stenkl
Fordította: ifj
(Folyt)

Csak egyszer volt
gem még jobban bánu
hát nem megyek többet
tanám magam.
Mert bármily műs
pem, a kíváncsi köze
mulna, mintahogy meg
hottentottát, a ki eleve
el. Mert most a hote
lgazán sikerült volna,
mondja, majom volnék.
vész vagyok, minthogy
divatba jött személyis
módu lealacsonyítása b

Alig háromhete
de ma már tucatszám
melyek többnyire szere
közül négy biztosan ez
dódik: »Talan nem fog
aki stb. . . . És én h
meg egy nő lényt sem
nának.

De ha Kziám n
vallom, aligha hagyat
az érzelem megnyilat
Mégis különösen
vánhát egy-egy ilyen
egy férfi, aki soba-em
szóra, siessen a karja